

Sandböte

Säsongen 2026

Stora och Lilla Sandböte är två vackra skärgårdsöar strax öster om Ornö, några mil sydost om Stockholm. Stora Sandböte är höglänt och domineras av mager tallskog, som till stora delar är urskogslignande, med ängsmarker kring bebyggelsen. Lilla Sandböte är mer låglänt med en vassrik flad och en skyddad vik som är naturhamn för fritidsbåtar.

På Stora Sandböte finns två bostadshus, två museibygnader och några bodar. Bebyggelsen har ett högt kulturhistoriskt värde. Claras stuga byggdes 1913–14. Här finns kök och 6 sovplatser. Skomakarstugan är en liten undantagsstuga från 1880 med två bäddar i ett enkelt rum ovanpå jordkällaren.

Annas stuga, från slutet av sjuttonhundratalet, har inretts som museum. Ett båtbygger- och fiskemuseum har också iordningsställts i båtbyggerverkstaden. Där finns föremål från den tid då fiskaren och båtbyggaren Johannes Söderman med familj bodde på ön. Nere vid bryggan ligger sjöboden (för-

råd). Dass och vedeldad bastu finns i andra ändan av ängen.

Öarna ägdes förut av Svenska Naturskyddsföreningen men överläts till Skärgårdsstiftelsen 2001. Föreningen hyr numera bostadshusen och förvaltar och sköter om fastigheten. Claras stuga och Skomakarstugan hyrs varje år ut till Naturskyddsföreningens medlemmar från maj till oktober.

Stora och Lilla Sandböte är naturreservat sedan 1938. På Sandböte kan du njuta av en härlig skärgårdsö, koppla av, plocka bär och svamp, bada eller ta en paddeltur.

Hur du kommer till Sandböte

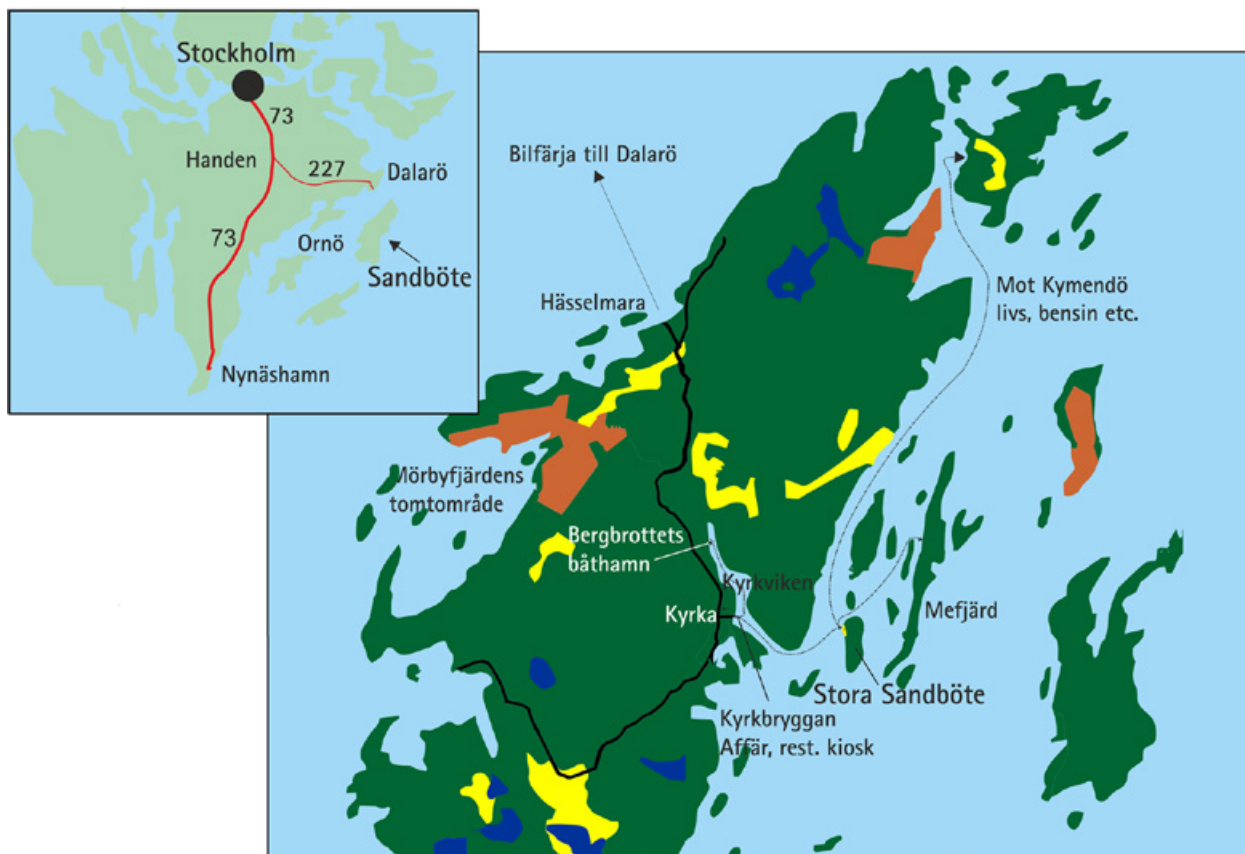
Med bil från Stockholm via väg 73 mot Handen och därifrån väg 227 mot Dalarö (restid Handen–Dalarö cirka 30 min). Från Hotellbryggan i Dalarö går bilfärja till Hässelmara på Ornö (tar cirka 25 min). Bilar ska alltid bokas i båda riktningarna på www.ornosjotrafik.se. Färjan är privat, biljetterna betalas på nätet i samband med bokningen eller

Claras stuga (här bor man).

Vy över ängen ned mot vattnet.

med kort i en liten röd bod vid färjeläget på Ornö.

Från Hässelmara kör du till Bergbrottets båthamn där nyckel finns i en box med kodlås på en stolpe ovanför bryggan. Koden får du när du får din bokningsbekräftelse. I hyran ingår en öppen motorbåt, Buster RS, med utombordsmotor. Båten kör du ut till Sandböte på cirka 15 minuter. Bilen parkerar du gratis på ytorna i båthamnen (OBS: inte framför bryggan!).

Om du inte har bil kan du åka Waxholmsbåt från Strömkajen, Saltsjöbaden eller Dalarö direkt till Kyrkbryggan på Ornö. Ett annat alternativ är pendeltåg till Handen och sedan buss till Dalarö (buss 839). Därefter Waxholmsbåt till Hässelmara, samt buss 889 på Ornö till Bergbrottet.

Om man åker kollektivt kan det vara ett alternativ att avtala med föregående hyresgäst om att mötas vid båtplatsen i Bergbrottets båthamn eller vid bryg-

gan vid Ornö kyrka och överlämna nyckel och båt direkt. Lista över årets hyresgäster medföljer årets utskick till hyresgästerna, tala annars med stugvärderna.

OBS! Du får aldrig lämna båten vid hemresan på annan plats än vid ordinarie bryggplats i Bergbrottets båthamn annat än om du överlämnar båt och nycklar personligen till den nya hyresgästen.

Om du har gäster under vistelsen som åker kollektivt kan man också hämta dem vid Waxholmsbåtens brygga på Mefjärd.

Tidtabellinformation: ornosjotrafik.se, sl.se och waxholmsbolaget.se. Nummer till SL:s trafikupplysning: 08-600 10 00.

Affär och service

Affär med ett begränsat sortiment finns i bygdegården i Kyrkviken, liksom en restaurang. Nere vid kyrkbryggan finns

Skomakarstugan.

en kiosk och en brödbod. Där finns också grillkök med glass och grillmeny, samt en automatiserad bensinstation och en sopmaja. Mer fullsorterad livsmedelsaffär finns på Kymendö (www.kymendo.com) och Utö.

Båten

Båten är en Buster styrypulpetbåt i aluminium för sex personer med en Yamaha 4-takts utombordsmotor på 50 hk. OBS! Båten är ganska snabb, var försiktig med gasen när du far i väg, håll en måttlig hastighet!

På Sandböte förtöjs båten på insidan av bryggan med fasta förtöjningar som finns där (lämnas kvar vid avfärd). Vid Bergbrottet förtöjs båten med en förtöjningslina vid bryggan och i bojen utanför. Båten låses i stäven med kättingen på bryggan. Instruktion till motorn samt sjökort finns i båten och på ön.

Motorn: har elstart, hydraulisk höjning och sänkning, elektrisk trimning, m.m. Du styr med ratt (små rattutslag räcker) och gasreglage. Choken kan behöva användas vid kallstart. Glöm inte att sätta på huvudströmbrytaren innan du startar och stänga av när du lagt till. Observera att den röda sladden till dödmansgreppet måste vara inkopplad för att motorn skall fungera, samt att bensintankens luftningsskruv ska vara i "öppet" läge för att luft skall kunna

Bryggan med sjöboden och museet.

sugas in i tanken vartefter den töms. Gashandtaget måste stå rakt upp för att motorn ska gå att starta).

Fäll alltid upp och spärra motorn när båten inte används. Båten har bäst bränsleekonomi när den planar.

Bensin: Två 20 liters tankar för 95-oktanig blyfri bensin (OBS! inte oljeblandat tvåtaktsbränsle) finns i båten. Bensindunkarna ska vara återfyllda då du lämnar båten. Bensin kan inhandlas vid automatmacken i Kyrkviken på Ornö eller på Kymendö (25 min båtresa med Bustern norrut längs farleden).

Se upp för mycket kraftiga svallvågor från Waxholmsbåtarna vid bryggan på ön.

Flytvästar

Föreningen tillhandahåller inte flytvästar. Ta med egen väst så att du får en som passar din vikt. Använd alltid flytväst på sjön!

Stugan

Idag finns fyra sängar och en bäddsoffa (140 cm bred) med två bäddar i Claras stuga, samt en spjålsäng för barn. I Skomakarstugan finns två sängar. Totalt finns alltså åtta ordinarie bäddar. Två extrabäddar på hjul finns under sängarna i stora rummet.

Uppvärmning sker med vedspis och braskamin. Matlagning sker på tvålå-

Sandbötes motorbåt, en Buster.

gigt gasolkök (ugn endast i vedspisen). Utegrill finns.

Till Claras stuga finns en gasolanläggning på baksidan av huset med två stora tuber. Separat gasolspis och tub finns vid diskplatsen. Tar gasolen helt slut i en tub bör du byta tuben i affären i Kyrkviken eller på Kymendö. Skicka ett foto på kvittot till någon av stugvärdarna så ersätts du för ditt utlägg.

Kompleta husgeråd för självhushåll finns i stugan. Du måste själv ta med sänglinne och handdukar (madrasser, täcken, filtar och kuddar finns). Solceller ger el till belysning och kylskåp. Dessutom finns fyra fotogenlampor och en radio.

Husdjur

Det går bra att ha hund eller katt i husen förutsatt att de inte rör sig i sängar eller soffan, av hänsyn till allergiker. Tänk också på att naturreservatsbestämmelserna för Sandböte även gäller tomten så utomhus måste hundar och katter vara kopplade.

Städning

Städning utförs av hyresgästen innan stugorna lämnas. Städmaterial och rengöringsmedel finns komplett i Claras stuga.

Kajakerna.

Telefon

Du kan ladda din telefon med 12V-adaptrar och 12V-laddare med USB-uttag som finns i stugan. Din vanliga 220V-laddare fungerar inte ute på ön.

Det är bra om du ringer till föregående hyresgäst innan du skall ut för att till exempel komma överens om eventuell direktöverlämnande av nycklar och båt eller för att överföra information om den aktuella situationen ute på ön. Telefonnummer till hyresgästerna hittar du i gästlistan.

Dricksvatten

Det finns en dricksvattenbrunn placerad på berghällen framför diskplatsen och försedd med en handpump. Vattnet är av utmärkt kvalitet. Som alltid i skärgården – använd färskvatten med måtta.

Sopor

Var och en tar själv med sina sopor från Sandböte. Sopmottagning finns i ett litet rött skjul vid Kyrkbryggan. Bioavfall kan du lägga i kompostbehållaren på ön.

Toalett

Urinseparerande torrdass finns vid stranden cirka 100 meter söder om

husen. OBS! Varje hyresgäst tömmer själv tunnan i latrinkomposten efter avslutad vistelse (anvisningar finns vid toaletten).

Visningar och besökare

Ornö hembygdsförening ansvarar för museerna i båtverkstaden och Annas stuga och dessa ska hållas öppna söndagar från midsommar och framåt under högsommaren, mellan kl. 11.00-16.00. Som hyresgäst behöver du inte ta något ansvar för besökarna men vi vill be dig om tjänsten att öppna dessa två hus söndag förmiddag och låsa dem på eftermiddagen. Nycklar finns på en krok i hallen i Claras stuga.

Hyrestider och priser

Stugorna uthyres sommartid veckovis från lördag kl. 12.00 till lördag kl. 12.00.

Priser: 6 400 kr/vecka. Under vår och höst hyrs Sandböte ut under helger.

Pris: 1 000–4 300 kr/helg, beroende på helg. Intresseanmälan för att boka ett hyrestillfälle sker genom Sandbötes webbplats www.sandbote.se.

Betalning: sker mot faktura som skickas ut från Naturskyddsföreningen i Stockholms län efter att du bekräftat ditt tilldelade hyrestillfälle. Hyran ska vara betald enligt förfallodagen på fakturan, annars förlorar du ditt tilldelade hyrestillfälle. Att du som får ett hyrestillfälle tilldelat senare på säsongen får betala hela beloppet redan före sommaren beror på att vi vill förenkla administrationen. All drift och allt underhåll av Sandböte finansieras enbart med hyresintäkter och ideellt arbete.

Avbokning: kan ske fram till dagen före hyrestillfället enbart vid svårare sjukdom, olycksfall eller dödsfall. Vid dessa fall betalas hyran tillbaka. Vid

avbokning utan tungt vägande skäl så sker ingen återbetalning. Dock, om du avbokar i god tid och det finns möjlighet för stugvärdarna att erbjuda hyrestillfället till en reserv, kan den nya hyresgästen ersätta hyresavgiften direkt till dig.

Stugvärdar

Kontaktadress: stugvard@sandbote.se

Magnus Bergström

Tel: 070-638 06 30

Fredrik Karlsson

Tel: 070-311 62 09

Intresseanmälan, utlottning och bokning

Efter sista anmälningsdag 1 mars genomför vi utlottningen av tillgängliga veckor och helger genom lottdragning av inkomna intresseanmälningar. Se aktuella veckor och helger på www.sandbote.se

Intresseanmälan för att boka ett hyrestillfälle sker genom Sandbötes webbplats www.sandbote.se.

Bokningsbekräftelse skickas ut under vecka 10–11. Vid återbud görs direkt förnyad utlottning bland dem som anmält intresse för just det hyrestillfället. Har du inte fått någon bekräftelse från oss före den 22 mars har du inte fått någon bokning, men tänk på att det kan bli återbud längre fram.

Mer info

Webb: stockholms-lan.naturskyddsforeningen.se/hyr-stuga-pa-sandbote/

Facebookgrupp: Sandböte – skärgårdens pärla